

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE
Gréckokatolícka teologická fakulta
Katedra historických vied

Ulica biskupa Gojdiča 2, 080 01 Prešov

tel.: 00421 51 77 25 166, 0904 738 416, fax: 00421 51 77 33 840

web: www.unipo.sk/greckokatolicka-teologicka-fakulta, e-mail: gtfpu@unipo.sk

OPONENTSKÝ POSUDOK ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko autora: doc. PhDr. ThLic. Marek ŠMÍD, Ph.D.

Typ záverečnej práce: Dizertačná práca

Názov práce: *Život a dílo Šimona Barty (1864-1940), osmého biskupa českobudějovického*

Meno a priezvisko oponenta: doc. PhDr. Jaroslav CORANIČ, PhD.

Doc. PhDr. ThLic. Marek Šmíd, Ph.D., vedúci Katedry církevních dějin a literární historie Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy, a tiež člen Historického ústavu Filozofickej fakulty Juhočeskej univerzity v Českých Budějoviciach, je akademickej a historickej obci pomerne dobre známy na základe svojej bohatej a kvalitnej publikačnej činnosti. Práve prehľad tejto publikačnej činnosti doc. M. Šmída presvedča o tom, že sa jedná už o skúseného autora, ktorý s veľkou usilovnosťou dosahuje v oblasti štúdia českých (československých) cirkevných dejín, resp. politicko-náboženských dejín českých krajín, vynikajúce výsledky. Zvýrazniť je potrebné najmä to, že je autorom alebo spoluautorom viac než desiatich vysokokvalitných monografií, desiatok štúdií v českých a zahraničných periodikách a zborníkoch, ako aj editorom viacerých vedeckých publikácií. Predložený rukopis dizertačnej práce *Život a dílo Šimona Barty (1864 – 1940), osmého biskupa českobudějovického*, z tejto kvality vôbec nevybočuje, ale významne ju dopĺňa.

I. OBSAHOVÁ STRÁNKA PRÁCE

Celková štruktúra a spôsob spracovania práce

Dizertačná práca doc. PhDr. ThLic. Mareka Šmída, Ph.D. s názvom *Život a dílo Šimona Barty (1864 – 1940), osmého biskupa českobudějovického*, má 221 strán, z toho 10 strán je venovaných úvodu, 5 strán záveru, na 15. stranách je uvedený zoznam informácných zdrojov (Soupis pramenů a literatury), 43 strán tvoria prílohy. Na 140. stranách je podané jadro práce a vlastná analýza autora. Rozsah celej tejto záverečnej práce spolu aj

s poznámkovým aparátom je viac než dostačujúci kladených na tento druh záverečných prác.

Práca je okrem Úvodu a Záveru rozdelená do štyroch kapitol, ktoré sú ďalej pravidelne členené do podkapitol druhej úrovne. Štruktúra dizertačnej práce je navrhnutá chronologicky od najstaršieho obdobia po najnovšie, čo je pri tomto druhu prác logické. Konkrétne rozdelenie jednotlivých kapitol je zvolené adekvátne, ktoré vystihujúco a zreteľne predstavuje ucelený obraz života biskupa Šimona Bárty. Autor práce si pri ohraničení kapitol zvolil významné historické medzníky (Rakúsko-Uhorsko, I. Československá republika, Protektorát Čechy a Morava). Práca má dobré prepojenie medzi jednotlivými kapitolami a podkapitolami. Členenie kapitol však nie je proporčné, Kapitola č. II *Šimon Bárta v období let 1864 – 1920* má 45 strán, Kapitola č. III *Šimon Bárta v období let 1920 – 1940* má 66 strán, Kapitola č. IV *Období let 1940 – 1947* má 16 strán a Kapitola č. V *Zhodnocení osobnosti Šimona Bárty a jeho místo v české společnosti* má iba 9 strán. Posledné 2 kapitoly sa preto trochu vymykajú celkovej koncepcii práce. Autor preto mohol radšej zvoliť členenie na základe významných historických medzníkov života hlavného aktéra dizertačnej práce. Odhľadnúc od toho, však celková štruktúra dizertačnej práce spĺňa podmienky kladené na dizertačné práce.

Obsah dizertačnej práce

Hlavný cieľ autor predstavil v Úvode, kde poznamenáva, že táto kvalifikačná práca „snaží se osobnost českobudějovického biskupa představit v hlubší duchovně-intelektuální analýze doby i v kontextu existence českobudějovické diecéze..“ Tento cieľ práce sa autorovi podarilo splniť v každej z jednotlivých kapitol.

Autor sa snažil podrobne predstaviť historický a osobnostný vývoj ôsmeho českobudějovického biskupa Šimona Bárty prostredníctvom štúdia a výskumu archívneho materiálu z fondov českých, rakúskych, nemeckých a vatikánskych archívov. Primárnymi boli samozrejme domáce fondy, nachádzajúce sa predovšetkým v Oblastnom archíve v Třeboni, kde sú umiestnené archívne materiály týkajúce sa osobnosti českobudějovického biskupa, jeho diecézy i celospoločenskej problematiky danej doby.

Z obsahu dizertačnej práce je zrejmé, že jej autor predloženú tému bezpečne komplexne ovláda. Jeho dizertačná práca nie je výsledkom nejakého krátkodobého záujmu, ale predchádzala jej viacročná príprava, ktorej výstupmi boli už v minulosti obhájené dve kvalifikačné práce: bakalárska práca s názvom *Osobnost českobudějovického biskupa Šimona Bárty (1920 – 1940)* a diplomová práca s názvom *Život a dílo českobudějovického biskupa Šimona Bárty*.

Jednotlivým kapitolám, čo sa týka obsahu, nie je potrebné nič relevantné vytknúť. Vyzdvihnúť je možné predovšetkým najrozsiahlejšiu kapitolu č. III, ktorá predstavuje Šimona Bártu počas jeho biskupského pôsobenia v Českobudějovickej diecéze.

Ku komplexnému prezentovaniu výsledkov autorovi dopomohol bohatý archívny výskum. Vybrať a analyzovať množstvo faktov tejto témy bolo istotne náročné. Predmetná téma tomuto skúsenému autorovi však umožňovala robiť vlastný originálny výskum, ktorý priniesol aj viaceré nové výsledky, resp. nové pohľady na už známe skutočnosti. Je nutné vyzdvihnúť autorov zmysel pre sumarizáciu jednotlivých aspektov predmetnej témy. Autor pomerne vhodným vedecko-odborným spracovaním tejto témy preukázal aj svoje teoretické vedomosti.

Metodologická a metodická stránka práce

K dosiahnutiu stanoveného cieľa a k napísaniu dizertačnej práce, si autor zvolil niekoľko zodpovedajúcich metód výskumu. Predložená práca je vo svojej základnej výskumnej rovine dobre zakotvená a podložená pramenným materiálom, čo umožnilo zodpovedne previesť stanovené analýzy a vyvodiť patričné závery. Pri hodnotení spracovania práce je možné konštatovať rozhladenosť autora v spracovanej problematike. Pohľad na obsah práce hovorí o správne použitej metodológii.

Analýza získaných výsledkov a prínos pre teóriu a prax

Autor práce relatívne presne hodnotí polozenie predmetnej témy a je významným prínosom v interpretácii skúmanej problematiky. Autor zároveň výborne preukázal schopnosť na základe preštudovanej matérie analyzovať a formulovať vlastné závery svojho výskumu. Doc. M. Šmíd si taktiež správne zvolil metódy práce, ktoré splnili sledovaný cieľ, výsledky práce sú výrazným prínosom najmä pre ďalší rozvoj historickej a teologickej vedy. Prínos poznatkov zo štúdia uvedenej otázky, ktoré sa nachádzajú na viacerých miestach v práci je predzvesťou toho, že autor disponuje výbornou schopnosťou vedecky pracovať a hodnotiť získané výsledky.

Práca s literatúrou, inými informačnými zdrojmi

V dizertačnej práci je vzorne spracovaný poznámkový aparát, práca obsahuje 451 citačných odkazov. Autor teda pracoval s dostatočným zdrojom bibliografických odkazov, ktoré sa nachádzajú pod názvom Soupis pramenů a literatury. Autor tiež preukázal odbornú znalosť predmetných reálií a problematiky a využil dostatočné množstvo prameňov i vedeckej literatúry, ktoré stanovujú ciele. Rozsah, štruktúra a použitie bibliogra-

fických odkazov sú pre prácu jednoznačným prínosom. Práca disponuje vysokou úrovňou techniky citovania bibliografických odkazov, autor používa zaužívaný spôsob citovania v historických vedách, a to tzv. metódou číselných odkazov.

II. FORMÁLNA STRÁNKA PRÁCE

Práca spĺňa všetky náležitosti, ktoré vyžaduje Metodická pomôcka ke zpracování závěrečných prací. Závazné pokyny a doporučení pro seminární, bakalářské, diplomové a jiné závěrečné práce na TF JU.

Grafická a estetická úprava

Práca spĺňa všetky požiadavky grafickej a estetickej úpravy. Prácu by iste hodnotne obohatila aj obrazová príloha, ktorá v nej absentuje.

Jazyková stránka práce (štylistika, gramatika, interpunkcia)

Autor vo svojej dizertačnej práci predstavil výbornú jazykovú a štylistickú úroveň. Vzhľadom na použité bibliografické pramene jazyk práce je odborný, vedecký, autor používa odbornú terminológiu, pričom jeho štýl je prístupný aj širokej verejnosti. Čo sa týka jasnosti výpovedí, formulácií výsledkov a analýz, práca spĺňa kladené požiadavky. Text má logickú štruktúru, jazyk a štýl je komunikatívny, charakterizuje ho stručnosť a plynulosť, bez zbytočných kompilácií a vsuviek.

OTÁZKY DO DISKUSIE

- 1) Biskup Šimon Bárta pôsobil ako českobudějovický biskup v rokoch 1920 – 1940, bol súčasníkom blahoslaveného prešovského gréckokatolíckeho biskupa Pavla Pera Gojdiča, nestretli ste sa pri svojom výskume s nejakým archívnym materiálom, ktorý by poukázal na ich vzájomný vzťah?
- 2) V závere svojej dizertačnej práce píšete, že ste boli limitovaný absentujúcou Bártovou pozostalosťou a pomerne skromnou písomnou produkciou biskupa. Čím si to vysvetľujete?
- 3) Vedeli by ste predstaviť aký bol postoj biskupa Šimona Bártu k tzv. židovskej otázke, zvlášť po roku 1939?

ZÁVEREČNÉ HODNOTENIE

Dizertačnú prácu *Život a dílo Šimona Barty (1864 – 1940), osmého biskupa českobudějovického* autora doc. PhDr. ThLic. Mareka Šmída, Ph.D. **odporúčam prijať** na obhajobu a po úspešnej obhajobe **odporúčam udeliť** akademický titul **PhD.**

Dátum: 04. 06. 2023

.....
doc. PhDr. Jaroslav CORANIČ, PhD.